

MEMÒRIA DE LES ACTIVITATS DE L'ACADÈMIA
DE JURISPRUDÈNCIA I LEGISLACIÓ DE CATALUNYA
DURANT EL CURS 2001-2002

per

ALEGRÍA BORRÁS
Secretària de l'Acadèmia

SUMARI

Introducció

- I. *Vida acadèmica*
- II. *Treballs interns*
- III. *Activitat externa*
- IV. *Consideració final*

INTRODUCCIÓ

El curs 2001-2002 es va iniciar oficialment amb la cerimònia inaugural conjunta de totes les Acadèmies de Catalunya, que aquest any va tenir lloc a la seu de l'Acadèmia de Medicina el dimecres, 24 d'octubre, i va ser presidida pel Molt Honorable President de la Generalitat, Jordi Pujol, acte al que van assistir tots els Presidents de les Acadèmies catalanes i, en el cas d'aquesta Acadèmia, també nombrosos acadèmics.

Amb ocasió de la inauguració del curs de l'Acadèmia de Jurisprudència i Legislació de Catalunya, tingué lloc el dia 19 de novembre de 2001, a la Sala d'Actes del Col·legi d'Advocats de Barcelona, l'acte de commemoració del II Congrés Jurídic Català, ocupant la presidència l'Hble. Sr. Josep D. Guardia, aleshores Conseller de Justícia, l'Excm. Sr. Jaume Alonso-Cuevillas, aleshores Degà del Col·legi d'Advocats, l'Excm. Sr. Robert Follía, President de l'Acadèmia, l'Excm. Sr. Josep Pintó, ex degà del Col·legi, acadèmic i membre de la Comissió Organitzadora del II Congrés Jurídic Català, la Sra. Encarna Roca, Vicepresidenta de l'Acadèmia i el Sr. Joan Josep López Burniol, aleshores Secretari de l'Acadèmia. Assistiren nombroses autoritats, encapçalades per l'Hble. Sra. Núria de Gispert,

Consellera de Governació i Relacions Institucionals. Després de la intervenció del Conseller de Justícia, prengueren la paraula el Degà del Col·legi d'Advocats, el President de l'Acadèmia i els Acadèmics Sr. Pintó, Sra. Encarna Roca i altra vegada el Sr. Guardia, tenint en compte que varen tenir influència important en el II Congrés.

Al llarg del curs s'han celebrat 13 reunions ordinàries, al contingut de les quals es farà referència més endavant.

La relació de les activitats de l'Acadèmia, de les que aquesta Memòria n'ha de donar compte, es realitza tot seguit, de forma sintètica, agrupant-les en tres apartats: vida acadèmica, treballs interns i activitat externa.

I. VIDA ACADÈMICA

En el que es refereix a la vida acadèmica, cal dir, en primer lloc, que s'ha procedit a l'edició dels Estatuts de 1988, que són els vigents i que no havien estat publicats des de la seva aprovació.

D'altra banda, segons acord pres el 27 de novembre, s'ha procedit a ordenar l'arxiu i la petita biblioteca de l'Acadèmia. S'ha assolit l'enquadernació tant d'esborranys com de transcripció de 9 anys d'actes. Tres (1966-1969) de la Presidència del Sr. Ramon M. Roca Sastre i sis (1969-1977) de la Presidència del Sr. Francesc d'A. Condomines. Els treballs de preparació daten de la Presidència del Sr. Josep D. Guardia. S'ha procedit també a l'enquadernació de les actes de sis anys corresponents a la Presidència del Sr. Josep D. Guardia (1992-2000) en quatre volums. És el conjunt d'actes més complet ja que s'hi han incorporat les comunicacions, memòries i discursos d'obertura.

El dia 11 de desembre es va procedir a la preceptiva renovació dels càrrecs de Vicepresident, Tresorer i Vicesecretari. Quedaren reelegits en el càrrec la Sra. Encarna Roca, com a Vicepresidenta, el Sr. Agustí Bassols, com a Tresorer, i la Sra. Alegría Borrás com a Vicesecretària.

En data 21 de maig, els acadèmics reberen la notícia de la dimissió enviada per l'aleshores Secretari de l'Acadèmia Sr. López Burniol, al·legant compromisos assolits que l'impedièren continuar en el càrrec. Els Acadèmics van fer constar el seu sentiment per la dimissió, agraint-li la seva dedicació durant el temps que ha desenvolupat aquesta tasca. Com conseqüència d'aquest fet, el Sr. President convoca als acadèmics per l'elecció de nou Secretari. Aquest procés ha culminat el propassat 8 d'octubre, amb l'elecció com a Secretària de qui presenta aquesta Memòria, deixant vacant el càrrec que ocupava com a Vicesecretària, càrrec pel que és elegit el Sr. Antoni Escura.

II. TREBALLS INTERNS

El segon apartat es refereix als treballs realitzats al llarg de les sessions ordinàries de l'Acadèmia, a les quals s'han tractat una sèrie de temes importants, que tenen en comú la seva actualitat. En tots els casos, la presentació feta pel ponent ha estat seguida d'interessants intervencions dels altres acadèmics, plantejant qüestions i manifestant les seves opinions, el qual ha estat sempre enriquidor. Les ponències desenvolupades al llarg d'aquest curs 2001-2002 es poden agrupar de la següent forma:

1. En primer lloc, a la reunió de 29 de gener es va decidir l'estudi de la reforma notarial i registral derivada de la Llei anomenada «d'acompanyament» promulgada amb la dels Pressupostos de l'Estat. Per dur-la a terme es va encarregar una primera comunicació al Sr. Josep-Joan Pintó, el qual va tractar el dia 26 de febrer dels aspectes generals més destacats d'aquesta part normativa de l'esmentada llei, en particular en relació a la reforma de la Llei hipotecària. La segona comunicació va estar a càrrec del Sr. Joan Verger, sobre els recursos contra la qualificació dels registradors en la nova llei, requerint-se en aquest cas dues sessions, el 26 de març i el 23 d'abril, per l'exposició i debat. Finalment, el dia 9 d'abril el Sr. Enric Brancós va presentar la tercera comunicació sobre els procediments telemàtics en l'àmbit Notarial i Registral, en particular en relació a la incidència de la firma electrònica i del fet de que els documents puguin incorporar-se a un suport electrònic.

2. El segon bloc està constituït per tres ponències que tenen en comú la presa en consideració de la internacionalització del món i dels seus efectes jurídics. En aquest cas, la primera comunicació va ser presentada pel Sr. Ramon Mullerat l'11 de desembre, sobre globalització del món, globalització del Dret i, com a conseqüència, la globalització de la professió d'advocat. El dia 29 de gener la Sra. Encarna Roca va presentar una comunicació sobre els treballs en curs per la creació d'un Dret privat europeu al sí de la Comunitat Europea. Finalment, la Sra. Alegria Borrás presentà el 12 de febrer una comunicació relativa a les realitats i darrers projectes comunitaris en matèria de simplificació i supressió de l'exequàtur a la Comunitat Europea.

3. El tercer bloc està integrat per quatre ponències que s'ocupen de temes puntuals. Aquest és el cas de la comunicació presentada pel Sr. Felip Tallada el 6 de novembre, sobre els nous contractes de cessió de dret d'ús privatiu de les aigües, segons la Llei d'Aigües de 20 de juliol de 2001. La segona comunicació integrada en aquest bloc és la presentada el 15 de gener pel Sr. Antoni Escura sobre l'anul·lació del laude arbitral en el cas de ser contrari a l'ordre públic. El dia 21 de maig intervingué el Sr. José Luis Mezquita sobre el vol o subsòl urbà com objecte de relacions i negocis jurídics en la dinàmica legislació catalana. Dins d'aquest bloc cal incloure la intervenció del Sr. Josep M.ª Puig Salellas el 4 de juny

sobre la competència de Catalunya en matèria de Dret civil i el darrer recurs d'inconstitucionalitat presentat pel Govern de l'Estat.

4. Finalment, el quart bloc està constituït per un tema de caràcter interdisciplinari, a cavall amb l'activitat externa de l'Acadèmia a que es fa referència a l'apartat següent. Es tracta de l'eutanàsia. En efecte, a la Sessió de 9 d'octubre el President va donar compte que el 21 de juny havia rebut la visita del Dr. Laporte suggerint la creació d'una comissió mixta de les Acadèmies de Medicina i de Jurisprudència per estudiar l'eutanàsia, concretant-se oficialment la petició el dia 28 de juny. Un primer document va ser elaborat per la Reial Acadèmia de Medicina, sobre el que tindria que pronunciar-se una comissió mixta integrada per cinc representants de cadascuna de les dues Acadèmies. Els representants de l'Acadèmia de Jurisprudència i Legislació de Catalunya són la Sra. Encarna Roca i els Srs. Elías Campo, Joan Córdoba, Josep-Joan Pintó i Joan Enric Rebés. Encara que els representants de l'Acadèmia no acudiran a les reunions de la comissió mixta amb un mandat exprés, sinó que ho faran amb plena llibertat de criteri, l'Acadèmia va dedicar la sessió de 27 de novembre a discutir els aspectes jurídics i ètics de l'eutanàsia, discussió de la que resultà una gran pluralitat de criteris. La primera reunió de la Comissió mixta tingué lloc el 5 de febrer i es va nomenar com a President al Sr. Moisès Broggi, de l'Acadèmia de Medicina, i com a Secretari, al Sr. Elías Campo, de l'Acadèmia de Jurisprudència i Legislació de Catalunya.

III. ACTIVITAT EXTERNA

El tercer apartat d'aquesta Memòria està dedicat a la projecció externa de l'Acadèmia i aquesta ha estat particularment intensa, tant col·lectivament com individual.

Amb data 27 de novembre, l'Acadèmia va decidir organitzar un curset magistral de conferències sobre «Les garanties atípiques mobiliàries i immobiliàries», que es celebrà els dies 11 a 14 de març i en el que intervingueren com a conferenciants els acadèmics Sra. Encarna Roca i Srs. Rafael Jiménez de Parga i Ramon Mullerat. A més, intervingueren altres destacats especialistes: Srs. Angel Carrasco, Francisco Garcimartín, Pere Miroso, Xavier Padrós i Sebastià Sastre. La sessió de clausura va ser presidida pel Conseller de Justícia i Acadèmic Honorable Sr. Josep D. Guardia. La inscripció i assistència va ser molt elevada i totes les intervencions van estar a alt nivell. L'èxit del curset porta al President, en la sessió de 26 de març, a proposar que altres anys es repeteixin cursets d'aquest tipus, tal com han demanat molts assistents al celebrat.

A la reunió de 27 de novembre el President dóna compte que en data 6 de novembre de 2001 s'ha aprovat el Decret de creació del Consell Interacadèmic de Catalunya, en el sí del qual s'integra l'Acadèmia i que es va constituir amb data 26 de febrer, com va informar el President en la sessió de l'Acadèmia del mateix dia.

Instituït el Dia de la Justícia a Catalunya, el President de l'Acadèmia va assistir en aquesta condició a les celebracions del dia 23 de maig i, en particular, a la constitució del Consell de Justícia Catalana del que forma part com a vocal i a l'Acte institucional al Palau de Justícia, al que també assistiren altres acadèmics.

Informat el President pel Conseller de Justícia amb data 2 de juny, dóna compte en la sessió de 9 d'octubre que s'ha adherit en nom de l'Acadèmia a la petició de que es constitueixi a Barcelona un dels tribunals que ha de jutjar les properes oposicions d'ingrés a la judicatura, donat l'alt nombre d'opositor catalans que les han firmades. A la sessió de 27 de novembre s'informa que el Ministeri de Justícia ha contestat dient que tindrà en compte la sol·licitud per futures convocatòries, però que per aquestes la sol·licitud havia arribat massa tard. A la sessió de 26 de març s'informa que s'ha rebut una comunicació del *Consejo General del Poder Judicial* informant que, d'acord amb la petició d'aquesta Acadèmia, en les properes oposicions a Judicatures hi haurà Tribunal a Barcelona, si hi ha prou nombre d'opositor radicat a Barcelona.

Dins d'aquest apartat de projecció exterior de l'Acadèmia cal incloure diverses activitats dels Acadèmics que han tingut particular relleu. Seguint un ordre cronològic, cal mencionar que el dia 6 de novembre l'acadèmic i Cònsol Major del Consolat de Mar, Sr. Escura, va distribuir el llibre «Quan Catalunya cavalcava damunt les ones» que recull la justícia i el dret del Consolat i editat amb motiu de l'exposició que va tenir lloc al Saló de Còsols de la Llotja. El Sr. Escura va finalitzar el seu mandat com a Cònsol Major i, amb tal motiu, se li va retre un homenatge, al que varen assistir diverses autoritats i professionals del Dret, informant-se a l'Acadèmia d'aquest fet a la reunió de l'11 de desembre i expressant els acadèmics la seva felicitació per l'homenatge.

El dia 10 d'abril es presentà el «Tratado de Derecho Mercantil» del que és codirector l'Acadèmic Sr. Jiménez de Parga. L'acte va ser presidit per l'Excm. Sr. José M.ª Michavila, aleshores Secretari d'Estat de Justícia i actualment Ministre de Justícia i l'Acadèmic i aleshores Conseller de Justícia Sr. Josep D. Guardia. A més dels directors de l'obra, intervingueren a la presentació el Degà del Col·legi d'Advocats i el President de l'Acadèmia de Jurisprudència i Legislació de Catalunya.

Al dia següent, 11 d'abril, es va fer la solemne donació i acceptació de la biblioteca especial de Dret marítim, constituïda per 3.500 volums, feta per l'Acadèmic Sr. Hernández Izal a favor de la biblioteca, que inaugura una nova sala que porta el nom del dit Acadèmic. L'acte va estar presidit per l'aleshores Conseller de Justícia i Acadèmic Sr. Guardia i el Degà del Col·legi d'Advocats que n'era l'organitzador. A la presidència figurava també el President de l'Acadèmia i l'acadèmic Sr. Àngel Martínez Sarrión, que va fer la semblança del Sr. Hernández Izal.

Finalment, cal dir per tancar aquest apartat que el President de l'Acadèmia, Sr. Robert Follia, ha participat en nombrosos actes en representació d'aquesta

Acadèmia, si bé altres acadèmics també han tingut una participació directa en alguns d'aquests actes. Per citar només alguns, es poden destacar els següents:

—El dia 18 d'octubre va assistir a la reunió del Patronat de la Fundació Roca Sastre a Cervera, on va donar també una conferència en el marc d'un curs sobre Dret Català organitzat per aquesta Fundació i en el que també van participar els acadèmics Srs. López Burniol, Martínez Sarrión i Puig Ferriol i l'acadèmica Sra. Roca Trias.

—El 5 de novembre el President va assistir a Madrid a la inauguració sota la presidència del Rei, del curs de les Acadèmies a l'Institut d'Espanya. A l'acte van assistir també els acadèmics Srs. Guardia, aleshores Conseller de Justícia, i Pintó, que també és acadèmic de la de Madrid.

—El dia 12 de novembre, el President va assistir, en el doble concepte de President de l'Acadèmia i de membre de la Fundació Pau Casals, a la imposició de la Creu de Sant Jordi, pel President de la Generalitat, a la vídua de Pau Casals.

—El dia 14 de gener va tenir lloc una sessió magistral en l'Acadèmia de Doctors sobre el tema «Globalització i Justícia», que fou presidit pel Vicepresident primer del Govern, Excm. Sr. Mariano Rajoy, en el que intervingué, a més del President de l'Acadèmia, el també acadèmic Sr. Pintó.

—L'11 d'abril el President, Sr. Follía, va assistir, especialment convidat, a una reunió de treball, presidida per l'Excm. Sr. José M.ª Michavila, al foment del Treball Nacional, per tractar de l'avantprojecte de Llei concursal.

—El dia 30 d'abril el Sr. President va assistir en nom de l'Acadèmia al solemne acte de presa de possessió dels nous jutges, mereixent ser subratllat el fet de que per primera vegada en molts anys han quedat coberts tots els Jutjats de Catalunya.

IV. CONSIDERACIÓ FINAL

Com resulta dels apartats anteriors, l'activitat de l'Acadèmia durant aquest curs ha estat intensa i, per tancar aquesta Memòria d'activitats de l'Acadèmia durant el curs 2001-2002, res millor que recollir el resum que del mateix va fer el Sr. President en la darrera sessió del curs, el dia 4 de juny de 2002. En efecte, assenyala, en primer lloc, els aspectes positius del curs que es tancava i, en aquest punt va ressaltar l'èxit del cicle de conferències sobre garanties atípiques, el que posa de relleu la importància de la projecció externa de l'Acadèmia, i destacà també el fet d'haver-se ordenat l'arxiu i la petita biblioteca de l'Acadèmia. En els aspectes negatius del curs, va lamentar que no s'hagués llegit cap discurs d'ingrés, en un retard molt repetitiu que ja assenyalava fa anys el Sr. Francesc d'A. Condomines. Però, per demostrar la vitalitat de l'Acadèmia, és ara possible iniciar el curs següent amb un discurs d'ingrés i ja un altre seguirà aviat. Això, no obstant serà ja per la propera Memòria.